

L-UŻU TAR-ROTA U L-MIXI

Iż-żmien itir, u kif jintemmu l-vaganzi tas-sajf inkunu heqgana biex nibdew sena skolastika oħra.

Permezz ta' dawn il-paġni se naqsam magħkom informazzjoni interessanti li tajjeb li tkunu aġġornati biha. Hafna minnkomp issa sirtu tafuni sew, minhabba l-kitba f'din ir-rivista jew għax iltqajna waqt iż-żjarat li nagħmel sikwit fl-iskejjel.

Suġġett li hu għal qalbi immens hu dak li nsejnhulu "trasport sostenibbli". Imma x'nifhmu b'din il-kelma?

Inkunu qed nirreferu għal mezz ta' trasport u vjaġġar alternattiv li ma jhallux impatt negattiv fuq l-ambjent ta' madwarna, għax huma mezz aktar nodfa u ma jużawx fjuwils jew kimiki li kapaci jkunu ta' detriment kemm għall-ambjent kif ukoll għall-biodiversità tagħna. B'hekk inkunu qed inħarsu u niehdu hsieb il-futur ta' kull wiehed u waħda minna, u b'responsabbiltà nkunu qed ngħinu lill-ambjent ta' madwarna jisbieh u jikber aktar. Fost l-eżempji ta' tipi ta' trasport sostenibbli nsibu l-użu tar-rota kif ukoll il-mixi. Allura dawn għaliex huma importanti?

Tabilhaqq l-użu tar-rota u l-mixi jgħinuna wkoll sabiex innaqqsu t-traffiku u l-kongestjoni fit-toroq tagħna, u fuq kollox bihom ngħinu lid-dinja u l-ambjent tagħna jiehdu n-nifs b'żonjuż u neliminaw l-emissjonijiet ta' gassijiet serra fl-atmosfera tagħna.

Tgħiduli imma jekk aħna t-tfal ma nsuqux, kif se nkunu qed nagħmlu din id-differenza? Iva, intom ukoll parti mill-bidla li għandna b'żonn nagħmlu flimkien! Nistgħu ngħinu billi nagħzlu li nsuqu r-rota jew immorru bil-mixi biex nagħmlu xi qadja fil-lokalità tagħna, minflok nistennew lill-ġenituri jehduna bil-karozza. Hekk isservu wkoll ta' eżempju tajjeb għall-ġenituri u tfakkruhom li fejn nistgħu għandna dejjem nużaw mezz alternattivi ta' trasport. Fost benefiċċji oħra relatati mal-użu tar-rota u l-mixi nsibu daww f'fiziċi u psikoloġiċi, u nżommu f'moħħna li fl-istess ħin inkunu qed naħdmu favur ambjent aktar nadif. Dan kollu jkun qed jikkontribwixxi għal stil ta' hajja aħjar. Fattur importanti li għandna dejjem inżommu f'moħħna huwa li meta nużaw ir-rota għandna dejjem nużaw il-helmet, in-knee pads u l-arm pads għal raġunijiet ta' sigurtà, waqt li nsegwu d-direzzjonijiet u nobdu s-sinjali tat-traffiku. Hu essenzjali li wiehed iżomm f'moħħu li kull mezz alternattiv ta' trasport, minbarra l-mixi, jeħtieġ li jsegwi r-regoli tat-traffiku biex b'hekk naċċertaw li nkunu aktar sikuri fit-toroq.

Il-mixi u l-użu tar-rota huma prassi komuni hafna fi bliet kbar. Għalhekk huwa tajjeb ukoll li f'Malta, bħala gżira żgħira, nisfruttaw il-vantaġġi li għandna fuq pajjiżi oħra, fejn id-distanzi huma hafna itwal u l-kundizzjonijiet tat-temp huma hafna aktar iebes. Bħalissa l-kunsilli lokali qed jigu offruti incentivi biex jinholqu spazji miftuħa fejn daww li jivvjaġġaw ikunu jistgħu jimxu liberament fil-pjazez tagħhom f'ħinijiet partikolari, bħal fi tmiem il-ġimgħa jew fil-festi pubbliċi.

Bħala l-awtorità responsabbli Transport Malta wkoll għandha rwol importanti fejn jidhru l-użu tar-rota u l-mixi. Dan jirrifletti fi proġett li tnieda s-sena l-oħra, b'kollaborazzjoni ma' EIT Urban Mobility, il-Kulleġġ San Injazju, l-iskola primarja tas-Siġġiewi minn Malta, Col-legi Sant Ramon Nonat ta' Barċellona fi Spanja u Rīgas 45.vidusskola ta' Riga fil-Latvja. Grazzi għal dan il-proġett it-tfal tal-lokalità ġew imhegġa jmorru l-iskola bil-mixi. F'din l-inizjattiva, minbarra l-istudenti, l-amministrazzjoni tal-iskola u l-ġenituri tagħhom hađu sehem ukoll il-pulizija tal-komunità, il-gwardjani lokali, bosta kunsilli lokali u anke membri oħra mill-komunità kollha. Għaldaqstant nixtieq niehu din l-opportunità biex inhegġeg aktar skejjel jiehdu din l-inizjattiva matul din is-sena skolastika, inizjattiva li fiha l-komunità kollha tista' tinvolti ruħha biex tagħmel differenza.

Inizjattiva annwali oħra fid-djarju ta' Transport Malta hija l-Ġimgħa Ewropea tal-Mobbiltà. Għall-ewwel darba din is-sena l-iskejjel huma mhegġa jipparteċipaw. Tnedew żewġ inizjattivi separati, waħda relatata maċ-ċikliżmu aktar sikur u l-oħra tiffoka fuq is-sigurtà fit-toroq għall-anzjani tagħna.

Nittama li dan l-artiklu kien interessanti u li tnissel fikom hsieb sabiex nibdew nivvjaġġaw aktar bil-mixi u nużaw ir-rota biex nivvjaġġaw minn post għal ieħor. Inhegġigkom ukoll iżżuru l-website tagħna futuremobility.gov.mt u tipparteċipaw fl-inizjattivi mhejjija minn diversi organizzazzjonijiet u kunsilli lokali għall-Ġimgħa Ewropea tal-Mobbiltà, filwaqt li tistgħu tagħmlu kuntatt magħna bl-indirizz sustainablemobility.tm@transport.gov.mt. Ejjew flimkien nagħmlu l-parti tagħna u nikkontribwixxu għal futur aktar sostenibbli u napprezzaw mezz ta' trasport alternattiv u aktar nadif.